

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norsk institutt for bioøkonomi
Postboks 115
1431 ÅS

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1443-23

11. oktober 2021

Statsbudsjettet 2021 - Supplerende tildelingsbrev til NIBIO - Supplerende utredninger til revisjon av gjødselregelverket

Det vises til tildelingsbrev for 2021 der det går frem at departementet kan ha behov for forvaltningsstøtte gjennom året som ikke er omtalt i brevet.

Det vises også til NIBIOs rapport Samfunnsøkonomisk effektiv håndtering av økt gjødseloverskudd nr. 50 2021 som svarte ut Landbruks- og matdepartementets oppdrag gitt i supplerende tildelingsbrev 4. november 2020.

I den pågående revisjonen av gjødselregelverket er det behov for ytterligere utredning av de økonomiske konsekvensene for enkeltforetak. Departementene ber derfor om at NIBIOs utredning fra 2021 suppleres med mer disaggregerte analyser ned på foretaksnivå for en alternativ løsning i revidert gjødselregelverk. Utredningen vil være en del av regjeringens beslutningsgrunnlag.

Det skal beregnes økonomiske konsekvenser for den enkelte representative produsent som oppstår ved å imøtekomme nye krav for reduserte utslipp av næringsstoffer fra jordbruket med utgangspunkt i følgende modell:

- 1) En fosforgrense som omfatter fosfor fra både organisk gjødsel og mineralgjødsel.
- 2) En fosforgrense på i første omgang 3,0 kg fosfor per dekar per år, og deretter 2,1 kg fosfor per dekar per år.
 - a) Ikrafttredelse av grensen på 3,0 kg fosfor per dekar per år samtidig med ikrafttredelse av forskriften. I Rogaland ikrafttredelse av denne grensen først to år etter ikrafttredelse av forskriften.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Jon Magnar
Haugen
22 24 91 32

- b) To alternativer for ikrafttredelse av en grense på 2,1 kg fosfor per dekar per år (begge alternativer skal utredes): i Rogaland 8 eller 12 år etter ikrafttredelse av forskriften, og i resten av landet 6 eller 10 år etter ikrafttredelse av forskriften.

NIBIO skal synliggjøre konsekvensene for et representativt utvalg av produsenter på foretaksnivå, fordelt på ulike produksjoner og i ulike deler av landet. Det skal i den forbindelse beregnes kostnader for den enkelte som oppstår ved å kvitte seg med overskuddsgjødsel, herunder kostnader knyttet til

- å redusere dyretallet slik at gjødselmengde møter kravene, og ev. erstatte med produksjon der det er - eller kan skaffes - ledig areal
- å transportere overskudd til ledig areal
- investering i ny teknologi for energiproduksjon og sirkulær økonomi samt aktuelle tilskuddsordninger
- å nydyrke for å øke spredeareal

Utredningen skal se hen til at det vil være grunn til å gi unntak fra slike felles fosforgrenser i gitte tilfeller:

- a) Ved produksjon av særlig fosforkrevende vekster som poteter, grønnsaker, frukt og bær hvor det kan åpnes for å tilføre mer fosfor dersom avlingene krever det.
- b) Dersom jordas P-AL-verdi er 7 eller lavere, hvor det kan være aktuelt å tillate like mye fosfor som avlingene tar opp og fjerner.
- c) Dersom jordas P-AL-verdi er over 7, hvor det kan være aktuelt å tillate høyere fosformengder gitt at man likevel oppnår en negativ fosforbalanse som fører til en vesentlig reduksjon av P-AL-verdien i jorda. Med negativ fosforbalanse menes at det gjødsles med mindre fosfor enn avlingene tar opp og fjerner. Det foreligger en vesentlig reduksjon av P-AL-verdier i jorda dersom det som et minimum oppnås følgende negative fosforbalanser:

<i>P-AL-verdi i jorda:</i>	<i>Fosforbalanse</i>
8-10	-0,5
10-15	-1,0
15-20	-1,0
20-25	-1,5
25-30	-2,0

Vi ber også om at NIBIO vurderer økonomiske konsekvenser av en innstramming i spredetidspunkt for ulike produksjoner og i ulike deler av landet. Vurderingen skal ta utgangspunkt i at spredning av gjødsel som hovedregel må skje i perioden 1. mars til 1. september. Det er i denne forbindelse ønskelig med en overordnet kartlegging av antall foretak med for lite lagerkapasitet, og ajourførte kostnadskalkyler om lagerutbygging inkludert mulighet for tilskudd til dette.

Departementene ønsker dialog med NIBIO angående ytterligere presiseringer av mandatet, frist for og finansiering av oppdraget.

Med hilsen

Kristin Orlund (e.f.)
avdelingsdirektør

Jon Magnar Haugen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Klima- og miljødepartementet
Riksrevisjonen